<u>Електротехничка инфраструктура</u>

Во самиот проектен опфат постои постоечка електро-енергетска мрежа во надлежност на ЕВН Електродистрибуција и АД Мепсо. Во сопственост на ЕВН се постојниот 10(20)кВ подземен кабел западно од проектниот опфат, на јужната страна еден надземен 10(20)кв далновод кој минува низ опфатот и една постојна трафостаница. Во сопственост на Мепсо е еден далновод кој во моентот е надвор од употреба. Планирана е нова траса на електроенергетска мрежа до новопланираните градби, долж улиците во опфатот.

Доколку при изработка на основните проекти се појави потреба за зголемување на капацитетот преку изведба на дополнителна трафостаница, истата може да се реализира како т.н. „адаптирана“, во склоп на градежната парцела, со услов за обезбедување на пристап до истата со товарно возило. Со урбанистичкото решение на овој Урбанистички проект предвидени се и приклучни места на градбите на електроенергетската мрежа. При изработка на основните проекти за градежната парцела, трасите на приклучоците ќе се доразработат, односно ќе се усогласат со проектните решенија за електротехничка инфраструктура од тие проекти.

Со урбанистичкото решение на овој Урбанистички проект дозволена е можност да се постават фотоволтаични панели и градби за чување и складирање на енергија, за задоволување на сопствените електроенергетски потреби.

Улично осветлување

Сообраќајните површини во локалитетот по поглед на светлотехничките параметри се класифицираат во следните класи:

- класа „В-2”, споредни, локални
- класа „В”, паркинг простори

За овие класи на сообраќајници се препорачуваат следните светлотехнички параметри.

„В-2“ (С)

- сјајност на коловозот Lm=1-1,5cd/m²
- средна погонска осветленост Esr = 15-25Lx
- просечна рамномерност jr = 40%
- висина на монтажа на светилките H=8m
- светлосен извор VTFE-250W
- начин на поставување еднореден

Со Урбанистичкото решение на овој Урбанистички проект решено е и уличното осветлување во рамките на комплексот. Се предвидува поставување на светилки со столбови h=8m со еднокрака лира со натриумски сијалици под висок притисок SON-T 250W, поставени ободно во профилот на тротоарите и зеленилото. Во зоните на внатрешните крстосници се употребуваат и светилки со двокрака и трокрака лира, сите со натриумски сијалици под висок притисок SON-T 250W. Поврзувањето на светилките ќе се изведе со кабел ПП00 4×25mm² поставен во земја. Како заштита од допирен напон и атмосферски празнења предвиден класичен заземјувач со железна поцинкувана трака 25×4mm поставена во ист ров со кабелот.

Телекомуникациска инфраструктура

Во рамки на проектниот опфат нема постоечка телекомуникациска мрежа. Со проектното решение за новопредвидената градба треба да се предвидат приклучни точки за телекомуникациска инфраструктура за новопланираните градби. Со урбанистичкото решение на овој Урбанистички проект предвидени се траси за подземно водење на телекомуникациски кабли.

4. Детални услови за проектирање и градење

4.1 Согласно Изводот од Локална урбанистичко-планска документација, за која е доставен извод од план со број 11-06/70-2 од 22. 04.2025г) се дадени следните параметри:

Општите услови за изградба, развој и користење на земјиштето и градбите важат за целата површина на планскиот опфат и служат за спроведување на Локалната урбанистичка планска документација, односно за изготвување на извод од урбанистички план, услови за изработка на архитектонско урбанистички проекти.

1. Општите услови и графичките прилози се составен дел на Планот и имаат правно дејности само врз градителска активност која ќе уследи по стапување во сила на Локалната урбанистичка документација.
2. Општите услови се применуваат во рамките на утврдената граница на планскиот опфат, а посебните услови се однесуваат на урбан дел и градежна парцела поединечно.
3. Во табеларниот приказ што е составен дел на посебните услови за изградба, прикажана е градежната парцела и е дефинирана со:
   - број на градежна парцела;
   - површина на градежна парцела (м2)
   - површина за градење (м2)
   - процент на изграденост (%);
   - вкупна површина по катови (м2)
   - коефициент на искористеност (К);
   - намена на земјиштето и градбите;
   - мах. висина на градбата (м’);
   - мах. број на катови;
   - потребен број на паркинг места.

Сите овие одредби се одредени Правилник за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање Сл. весник на РМ, бр. 142/15, 217/15, 222/15, 228/15, 35/16, 99/16, 134/16, 33/17 и 86/18)

Со планот се одредени следните услови:
- облик и големина на градежна парцела (м2);
- градежни линии кои го дефинираат просторот во кој може да се гради;
- површина за градба во која може да се развие основата на објектот (м2);
- процент на изграденост (%);
- вкупна површина по катови (м2);
- коефициент на искористеност (к);
- намена на објектот;
- мах.висина на објектот од нулта кота на заштитниот тротоар-
- мах.висина на венец (м’);
- мах.број на катови;

4. Архитектонското обликување на објектите зависи од намената и функцијата. За компонирање на фасадите максимално да се почитува индивидуалноста на сопственикот и креативнсота на архитектот.
5. Висината на венецот дадена на графичкиот прилог и табелите за нумерички показатели е максимална. Максималната висина на објектите изразена во должни метри се определува од нивото на нивелетата на тротоарот односно сообраќајницата или пристапната патека до завршниот венец на објектот.
6. Котата на нулта точка е висинска кота на плочата на приземјето на објектот во однос на котата на нивелетата на заштитниот тротоар и не се дозволува нејзино поместување.
7. Формата и висината на крововите се определува во зависност од предложената архитектура на дадениот објект и од намената на истиот.

8. Површините наменети за движење на пешаци, секаде каде е тоа можно според конфигурацијата на теренот да бидат континуирани, без скали и со подолжен наклон од 8,33 %, а во спротивно до скалите да се предвиди и рампа со истиот наклон.
9. Димензионирањето на јавните паркинг места да биде во согласност со потребните на Известиторот и да се утврди подетално со Основен Проект.
10. Рекламите и огласите не смеат да му пречат на нормално одвивање на сообраќајот, да му штетат или да го менуваат изгледот на архитектонските објекти и групации ниту да пречат на објектите поставени во јавен интерес како јавно осветлување, градски часовници, табли со имиња на улиците и сл.
11. Содржината во текстуалниот и графичкиот дел од овој план преставува солидна основа за спроведувањето на планот
12. Уличното осветлување да се планира со поставување на светилки кои емитираат светлина исклучиво кој земја.
13. Во планскиот опфат да не се предвидуваат објекти или содржини со елементи или структури кои ќе емитираат радио сигнали, ласерски сигнали или светлосни снопови;
14. **Согласно писмото од АЦВ со бр. 12-11/326 од 13.12.2018 планскиот опфат се наоѓа во зоната на спортскиот аеродром Скопје – Стенковец, на 2.278 м СЗ од АРП, во т.н. хоризонтална рамнина со елевација 363мнв, , каде што се пропишани посебни услови за градба од аспект на безбедноста на воздушниот сообраќај. Имајки го во предвид тоа, согласно член 76 од Законот за воздухопловство, треба да се почитуваат следните мерки:**
    - "Максималната височина на било кој објект или надземна структура во зафатот да не ја надминува елевацијата од 363 мнв".
    - Се задолжува инвеститорот до Агенција за цивилно воздухопловство да достави соодветна проектна документација со барање за издавање на согласност со услови за градење од аспект на безбедноста на воздушниот сообраќкај согласно член 68 од Законот за воздухопловство (Сл. Весник на РМ 68/13, 42/14, 97/15, 152/15, 27/16, 31/16 и 64/18).
15. Доколку се планираат повеќе градби во планскиот опфат, после усвојување на постапка ЛУПД да се спроведе постапка АУП, се со цел да се дефинираат градбите.
16. При примена на планските решенија на Локална урбанистичка планска документација за изградба на објект со намена Г1 – Тешка индустрија, КО Глуво Бразда, Општина Чучер Сандево (Потврда број 11-472/2 од 18.05.2020г), за што не е регулирано со овие услови да се применуваат стандардите и нормативите утврдени со Правилник за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање Сл. весник на РМ, бр. 142/15, 217/15, 222/15, 228/15, 35/16, 99/16, 134/16, 33/17 и 86/18).

4.2 Други општи услови

<u>Општи услови за изградба според УП:</u>

1. Одредбите за уредување на просторот и графичките прилози се составен дел на Урбанистичкиот проект и имаат дејство само врз градителската активност која ќе уследи по одобрување на урбанистичкиот проект.

2. Изградбата на нови објекти, изградбата на комуналните објекти и инсталации како и вкупното просторно уредување на предметниот локалитет треба да се изведува согласно законската и подзаконската регулатива, техничките прописи во областа на градежништвото и урбанизмот како и овие параметри што се составен дел на документацијата.

3. Параметрите се применуваат во рамките на утврдената граница на опфатот. Специфичните параметри за уредување на просторот се однесуваат на поединечните површини за градење.

4. Во границите на проектниот опфат опфатени се дел од кп 1/1 и катастарските парцели 483, 1420/2, 1420/1, 1419, 1418, 1417, 1416, 1412, 1408, 1407, 1406 и 1405, КО Глуво Бразда на кои претходно е формирана една градежна парцела 1.1.

5. Со Урбанистичкиот проект се одредени:
   - Урбанистичко решение за проектниот опфат, односно за градежната парцела;
   - Регулациско и нивелациско решение во рамките на проектниот опфат;
   - Дефинирана е површина за градење ограничена со градежна линија;
   - Максимално дозволена височина до хоризонтален венец на градбата, како и максимално дозволена катност;
   - Целосно решение на внатрешниот динамичен и стацинарен сообраќај;
   - Внатрешни водови на инфраструктурата за опслужување на новопроектираните градби.

6. Во графичките прилози од Планскиот дел на овој Урбанистички проект дадено е урбанистичко решение за проектниот опфат со зададени:
   - површина за градење со градежна линија,
   - намена на градбата,
   - нумерација на површината за градење,
   - вкупна површина на градежна парцела,
   - вкупна етажна површина за градење,
   - максимална височина на градбата изразена во метри,
   - максимален број на спратови,
   - кота на нултата плоча,
   - процент на изграденост на земјиштето,
   - коефициент на искористеност на земјиштето,
   - внатрешен и стационерен сообраќај,
   - нивелманско решение
   - партерно уредување со хортикултура,
   - приклучни точки за сите водови и градби на инфраструктура.

7. Урбанистичкиот проект содржи и Проектен дел, во кој се дадени Идејни проекти за новопроектираните градби.

8. Намената на градежната парцела е усогласена со класификацијата на намени зададена во Правилникот за урбанистичко планирање („Службен весник на РСМ“ број 225/20, 219/21, 104/22, 99/23, 7/25, 143/25, 241/25, 30/26, 87/26) и истата е одредена како: Г2.1 Згради од лесната градежна индустрија–фабрички комплекси, индустриски работилници, хали за

монтажа, складови, топлани, генераторски станици и слично, погони и бази за производство на асфалт и бетон.

9. Во рамки на градежната парцела 1.1, за успешно спроведување на целиот процес на намената Г2.1 Згради од лесната градежна индустрија–фабрички комплекси, индустриски работилници, хали за монтажа, складови, топлани, генераторски станици и слично, погони и бази за производство на асфалт и бетон дозволени се компатибилни намени како дополнување на основната намена со застапенот до максимум 40% од вкупната бруто изградена површина согласно Правилникот за урбанистичко планирање (Службен весник на РСМ бр.225/20, 219/21, 104/22, 99/23, 7/25, 143/25, 241/25, 30/26, 87/26). Дозволени компатибилни намени во 1.1 се:

   - Б4.1 – Деловни згради со канцеларии
   - Е1.5 – Бунар за вода
   - Е1.6 - канализациски колектори - септичка јама
   - Е1.8 – Трансформаторска станица
   - Е1.13 – Површински соларни и фотоволтаични електрани
   - Е1.14 - Градби за чување и складирање на енергија

10. Процент на изграденост на земјиштето (Р) е урбанистичка величина која ја покажува густината на изграденост, односно колкав дел од градежното земјиште е зафатен со градба.

11. Процентот на изграденост на земјиштето се пресметува како однос помеѓу површината на земјиштето под градбата и вкупната површина на градежното земјиште, изразен во процент. Во површината под градба се подразбира површината ограничена со надворешните ѕидови и столбови на градбата во висина на приземната плоча без надворешните тераси, скали, рампи, патеки и друго.

12. Коефициент на искористеност (К) на земјиштето е урбанистичка големина која го покажува интензитетот на изграденост на градежното земјиште.

13. Коефициент на искористеност на земјиштето се пресметува како однос помеѓу вкупната изградена површина, односно збирот на површините на сите изградени катови на градбата и вкупната површина на градежното земјиште, изразен со рационален број до две децимали. Под вкупна изградена површина се сметаат површините на сите надземни етажи.

14. За новопредвидените градби дадена е кота на приземна плоча, изразена во м.н.в. (метри надморска височина), а одредена согласно проектираното нивелетско решение на внатрешното асфалтирано плато од каде се пристапува до градбата. При изработка на основни проекти за градбата дозволени се минимални отстапувања од овие зададени вредности (до ±0.50m). Максималната височина на градбите до хоризонталниот венец се пресметува во однос на оваа утврдена кота.

15. Во однос на решавањето на проблемот на стационарниот сообраќај, потребите за паркирање за градежната парцела се решени во рамките на сопствената парцела. Вкупно се планирани 11 места за паркирање за лесни моторни возила и 10 места за тешки товарни возила. Предвидени се и места за паркирање за велосипеди.

16. Процентот на озеленетост во рамките на парцелата претставува однос помеѓу површината на градежно земјиште наменето за зеленило и вкупната површина на градежното земјиште изразено во проценти.
    Со предлог партерното уредување на градежната парцела и урбанистичкото решение од овој урбанистички проект, одредени се површини под ниско, средно и високо зеленило и презентирани се информативни податоци за процент на оззеленетост на градежната парцела. При изработка на основните проекти, решението за партерно уредување и зеленило ќе се доразработи, односно усогласи со проектното решение од тие проекти, при што може да се

добијат и други вредности за процентот на озеленетост, но истиот не смее да биде под 20% на ниво на градежната парцела, а во склад со одредбите на Законот за урбано зеленило („Службен весник на РСМ“ број 11/18, 42/20, 224/24).
Оваа одредба станува составен дел на условите за градење.

17. Зададените вредности со урбанистичкото решение од Планскиот дел на овој Урбанистички проект за површина на градење, бруто развиена површина, процент на изграденост, коефициент на искористеност, катност и височина до хоризонталниот венец на градбите се максимално дозволени вредности. При изработката на основните проекти за новопредвидените градби, може да се проектира градба и со помала површина, при што не смее да ги надмине овие максимални вредности и не смее да отстапува надвор од зададените градежни линии, односно граници на површината за градење.

18. За градежната парцела 1.1 изработено е и предлог на партерно уредување на парцелата. Истото ќе се доразработи при изработката на основните проекти за градежната парцела, односно ќе се усогласи со проектното решение за градбите од тие проекти.

19. Со урбанистичкото решение на овој Урбанистички проект, предвидени се и приклучни места на градбите на водовите од комуналната инфраструктура. При изработка на основните проекти за градежната парцела 1.1, трасите на приклучоците ќе се доразработат, односно ќе се усогласат со проектните решенија за инфраструктурата од тие проекти.

    Во рамките на градежната парцела задолжително да се проектира и изведе хидрантска мрежа според законската регулатива.

20. Рекламите и огласите не смеат да му пречат на нормалното одвивање на сообраќајот, да му штетат или да го менуваат изгледот на архитектонските објекти и групации ниту да пречат на објектите поставени во јавен интерес како јавно осветлување, градски часовници, табли со имиња на улиците и сл.

21. Комуналниот отпад – сметот ќе се одлага во контејнери лоцирани на погодни места во рамките на проектниот опфат, од каде ѓубрето ќе се евакуира во регионална односно општинска депонија.

22. Да се почитува Законот за железнички систем(„Службен весник на РМ“ бр. 48/10, 23/11, 80/12, 155/12, 163/13, 42/14, 130/14, 152/15, 31/16, 178/16 и 64/18 и „Службен весник на РСМ“ бр.302/20, 253/23 и 187/24) и Законот за сигурност на железничкиот систем („Службен весник на РМ“ бр. 48/10, 23/11, 158/11, 137/13, 163/13, 42/14, 166/14, 147/15, 193/15, 31/16, 52/16, 63/16, 71/16, 35/18 и 64/18 и „Службен весник на РСМ“ бр. 22/20, 178/21 и 224/24).

23. Доколку при реализација на Урбанистичкиот проект се појави археолошко наоѓалиште, да се постапи во согласност со одредбите на член 65 од Законот за заштита на културното наследство („Службен весник на РСМ“ број 20/04, 115/07, 18/11, 148/11, 23/13, 137/13, 164/13, 38/14, 44/14, 199/14, 104/15, 154/15, 192/15, 39/16, 11/18, 42/20, 224/24 и 20/19).

    Посебни услови од аспект на воздушен сообраќај:

    Според изводот од Локална урбанистичко-планска документација (Потврда број 11-472/2 од 18.05.2020г) и посебните услови за градежната парцела 1.1 обврска е да се прибави позитивно мислење од Агенција за цивилно воздухопловство.

    Врз основа на член 17 и член 80, став 2 од Законот за воздухопловство (Сл.весник на РСМ бр.14/24, 224/24, 3/25 и 144/25), член 51 од Законот за општата управна постапка (“Сл.весник на РСМ” бр.124/15 и 65/18), а во врска со Прилог 3 од Правилникот за аеродроми и препреки („Сл.весник на РСМ" бр.31/2025 и 4/2026), на барање од ФИЛИП

Инженеринг ДООЕЛ Скопје, од страна на Агенција за цивилно воздухопловство е издадено Решение за изградба на објект со намена Асфалтна база на гп 1.1 за КО Глуво Бразда, општина Чучер Сандево, за потреби на инвеститорот ФИЛИП ИНЖЕНПРИНГ ДООЕЛ увоз-извоз Бразда, со следните услови:

1. Објектите да се изведат согласно доставената проектна документација со тех.бр.2861 од Мај 2026 изработена од ИНТЕРГРАДБА ТАНЕВСКИ ДООЕЛ;

2. Највисокиот објект во рамки на опфатот (Објект 6, Н=26м) да се обележи како препрека во воздухопловството на следниот начин:

а. За воочување во лневни услови:
- боење на најгорниот дел од објекччл' во пет црвено/бели полиња со широчина на појас од по 1.5м (три црвени/КАБ 3020 и две бели/КАБ 9010) од кои првото и последното поле со црвена боја;

б. За воочување ноќе и во услови на намалена видливост
на или најблиску до највисокиот дел од објектот да се постават 4 (четири) црвени светла, тип Б, НИ, 32cd, постојани и видливи од сите страни, така што ќе може да се воочи контурта на објектот;

3. Му се укажува на сопственикот на препреката дека е должен континуирано да ја одржува и следи состојбата со исправноста на визуелните ознаки за обележување од точка 1 на ова решение.

4. Ова Решение стапува во сила со денот на неговото донесување, а жалбата не го одлага извршувањето на Решението.

Планираните објекти се наоѓаат во зона на спортскиот аеродром Скопје-Стенковец, северно од праг „12„ на полетно/слетната патека на аеродромот, во рамки на хоризонталната рамнина за ограничување на препреки, на терен со елевација од 411мнв кој претставува природен продор. Највисокиот објект, со висина од 26м, поставен на локација со координати y: 7531482.877 и x: 4659713.502 и максимална елевација од 437мнв, претставува препрека во воздухопловството, но нема да влијае на постојните процедури за летање на аеродромот.

Посебни услови за изградба

Градежна парцела 1.1

Намена: Г2.1 Згради од лесната градежна индустрија–фабрички комплекси, индустриски работилници, хали за монтажа, складови, топлани, генераторски станици и слично, погони и бази за производство на асфалт и бетон.

Компатибилни намени:

- Б4.1 – Деловни згради со канцеларии
- Е1.5 – Бунар за вода
- Е1.6 - канализациски колектори - септичка јама
- Е1.8 – Трансформаторска станица
- Е1.13 – Површински соларни и фотоволтаични електрани
- Е1.14 - Градби за чување и складирање на енергија

- Површина на проектен опфат	66184	$м^2$
- Површина на градежна парцела 1.1	66184	$м^2$
- Вкупна површина под градба во опфат	21043	$м^2$
- Бруто развиена површина за сите објекти во опфат	22054	$м^2$
- Дозволени компатибилни намени	до макс. 40%	
- Процент на изграденост во опфат	31,8	%
- Коефициент на искористеност на ниво на опфат	0,33	
- Зеленило во градежна парцела	22,60	%
- Сообраќајни површини во опфат	30204	$м^2$

Градба 1

Е1.13 фотонапонски централи со Е1.14 Градби за чување и складирање на енергија (компатибилна намена)
Катност П
Максимална висина: Н=/м
* за сопствени електроенергетски потреби
Нулта плоча на градбата: +348,50 (+-1,0м)

Градба 2

Е1.13 фотонапонски централи со Е1.14 Градби за чување и складирање на енергија (компатибилна намена)
Катност П
Максимална висина: Н=/м
* за сопствени електроенергетски потреби
Нулта плоча на градбата: +350,0 (+-1,0м)

Градба 3

Г2.1 Згради од лесната градежна индустрија - бетонска база
Катност П
Максимална висина: Н=15.00m
Нулта плоча на градбата: постојна кота на градба (+349,0)

Градба 4

Г2.1 Згради од лесната градежна индустрија - вага
Катност П
Максимална висина: Н=5.00m
Нулта плоча на градбата: постојна кота на градба (+396,50)

Градба 5
Г2.1 Згради од лесната градежна индустрија - сепарација дробилка
Катност П
Максимална висина: Н=15.00m
Нулта плоча на градбата: постојна кота на градба (+417,50)

Градба 6
Г2.1 Згради од лесната градежна индустрија - асфалтна база
Катност П
Максимална висина: Н=26.00m
Нулта плоча на градбата: +411.0 (+-1,0м)
* посебни услови од аспект на заштита на воздухопловство.

Градба 7
Г2.1 Згради од лесната градежна индустрија - индустриски работилници/ хали за монтажа
Катност П+2
Максимална висина: Н=15.00m
Нулта плоча на градбата: +412,50 (+-1,0м)

Градба 8
Г2.1 Згради од лесната градежна индустрија – склад
Катност П
Максимална висина: Н=10.00m
Нулта плоча на градбата: +399,0 (+-1,0м)

Нумерички показатели за замјиштето и градбите:

Урбанистички проект за парцелирано градежно земјиште

површина на проектен опфат/парцела (m2)	број на градежна парцела	број на објект	намена	max висина на градба	број на спратови	поединечна површина на наменска употреба на земјиштето	поединечна процентуална застапеност во однос на вкупната површина на земјиштето	P(m2) градба	бруто P (m2) развиена	застапеност на компатибилните намени во однос на основната намена		процент на изграденост %	коефициент на искористеност
66184m2	1.1	1	Е1.13 фотонапонски централи со Е1.14 Градби за чување и складирање на енергија	-	П	2453m2	3.7%	2453m2	2453m2	-	11.1%	31.8%	0.33
		2	Е1.13 фотонапонски централи со Е1.14 Градби за чување и складирање на енергија	-	П	5584m2	8.4%	5584m2	5584m2	-	25.3%		
		3	Г2.1 Згради од лесната градежна индустрија - бетонска база	15.00 m	П	1119m2	1.7%	1119m2	1119m2	5.1%	-		
		4	Г2.1 Згради од лесната градежна индустрија - вага	5.00 m	П	274m2	0.4%	274m2	274m2	1.2%	-		
		5	Г2.1 Згради од лесната градежна индустрија - сепарација дробилка	15.00 m	П	9059m2	13.7%	9059m2	9059m2	41.1%	-		
		6	Г2.1 Згради од лесната градежна индустрија - асфалтна база	26.00 m	П	1119m2	1.7%	1119m2	1119m2	5.1%	-		
		7	Г2.1 Згради од лесната градежна индустрија - индустриски работилници/ хали за монтажа	15.00 m	П+2	505m2	0.8%	505m2	1516m2	6.9%	-		
		8	Г2.1 Згради од лесната градежна индустрија – склад	10.00 m	П	559m2	0.8%	559m2	559m2	2.5%	-		
		9	Б4.1 Деловни згради со канцеларии	постојна	П	279m2	0.4%	279m2	279m2	-	1.3%		
		10	Е1.6 - канализациски колектори - септичка јама/пречистителна станица	4.00 m	П	37m2	0.1%	37m2	37m2	-	0.2%		
		11	Е1.5 бунар за вода	4.00 m	П	21m2	0.0%	21m2	21m2	-	0.1%		
		12	Е1.8 Трафостаница	постојна	П	25m2	0.0%	25m2	25m2	-	0.1%		
		13	Е1.8 Трафостаница	постојна	П	9m2	0.0%	9m2	9m2	-	0.0%		
		-	површини под сообраќај	-	-	30204m2	45.6%	-	-	-	-		
		-	зеленило	-	-	14937m2	22.6%	-	-	-	-		
						66184m2	**100.0%**	**21043m2**	**22054m2**	**61.9%**	**38.1%**	**31.8%**	**0.33**

проектна документација				
градежна парцела	намена на површини	класа на намена	површина на парцели	процент
-	-	шифра	m2	%
1.1	Г2.1 Згради од лесната градежна индустрија–фабрички комплекси, индустриски работилници, хали за монтажа, складови, топлани, генераторски станици и слично, погони и бази за производство на асфалт и бетон	Г2.1	12076m2	18.2%
	Б4.1 Деловни згради со канцеларии	Б4.1	279m2	0.4%
	зеленило	Д2	14937m2	22.6%
	Е Инфраструктури	Е1	38332m2	57.9%
ВКУПНО	-	-	66184m2	18.25%

5. Мерки за заштита

5.1 Мерки за заштита на животната средина

Согласно Законот за животната средина („Службен весник на РСМ" број 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16 и 99/18), заштитата и унапредувањето на животната средина е систем на мерки и активности (општествени, политички, социјални, економски, технички, образовни и др.) со кои се обезбедува поддршка и создавање услови за заштита од загадување, деградација и влијание на/врз медиумите и одделните области на животната средина (заштита од осиромашување на озонската обвивка, спречување на штетната бучава и вибрации, заштита од јонизирачко и од не јонизирачко зрачење, заштита од непријатна миризба и користење и депонирање на отпадоците и друг вид на заштита на животната средина).

Животната средина е простор со сите живи организми и природни богатства, односно природните и создадените вредности, нивните меѓусебни односи и вкупниот простор во кој живее човекот и во кој се сместени населбите, добрата во општа употреба, индустриските и другите објекти, вклучувајќи ги и медиумите и областите на животната средина.

Загадување на животната средина е емисија на загадувачки материи и супстанции, која е резултат на човековата активност, во воздухот, водата или почвата, којашто може да биде штетна за квалитетот на животната средина, животот и здравјето на луѓето или, емисија од која што може да произлезе штета за имотот или која ги нарушува или влијае врз биолошката и пределската разновидност и врз другите пропишани начини на користење на животната средина.

Во доменот на заштитата на животната средина основна цел е преку соодветни плански поставки да се обезбедат услови за непречен развој со истовремено чување на квалитетот на средината за живот и работа.

За остварување на наведената цел, поставките и потребите од заштита на средината се вградуваат во сите домени на урбанистичкото планирање преку проверка и изготвување на современи стандарди и нормативи.

Воздухот е еден од основните елементи за чиста и здрава животна средина, па за негов квалитет неопходно е сите загадувачи, односно сите објекти кои испуштаат штетни материи да користат уреди за пречистување.

Заштитата на квалитетот на атмосферата треба да се остварува преку следните мерки:

- Интегрална контрола на загадувачите на атмосферата (меѓу кои и издувните гасови од моторните возила) и нивното делување и благовремено укажување на критичните метеоролошки појави;
- Примена на соодветни техничко - технолошки мерки;
- Обезбедување услови за ефикасно природно проветрување и користење на доминантни воздушни струења;
- Подигање и оформување на заштитни зелени појаси;
- Комуналната инфраструктура да биде изведена согласно сите технички прописи, така што да нема опасност од загадување на подземните води.

Мерки за заштита на воздухот

Државниот мониторинг систем за квалитет на амбиентниот воздух, се состои од 15 мониторинг станици, од кои три се лоцирани во Скопје, а останатите во другите градови низ Републиката.

Во фазата на изградба на предвидените содржини, можно е да се појават одредени локални и краткорочни влијанија врз квалитетот на амбиентниот воздух. Во оваа фаза, мерките за заштита генерално треба да се фокусираат на техничко ниво, преку примена на незагадувачки и одржливи градежни суровини, помошни материјали, и гориво за механизацијата, како и повторна употреба на отпадните материјали. При проектирање и реализација на сите објекти да се имплементираат принципите на енергетска ефикасност, да се предвидат мерки и активности за зголеменоискористување на обновливите извори на енергија, пред се сончевата преку поставување на сончеви колектори, како и да се предвиди соодветно заштитно зеленило (пред се околу сообраќајниците). При избор на вегетацијата да се даде приоритет на видовите (автохтони) со висок биоакумулативен капацитет на загадувачки материи.

За сите објекти и инсталации кои се во фаза на проектирање, изградба, реконструкција или експлоатација, задолжително е почитување на пропишаните гранични вредности за емисија на отпадни гасови и пареи. Исто така, задолжително е почитување на пропишаните гранични вредности за емисија на загадувачки супстанции од подвижни извори на загадување.

Мерки за заштита на водите

Секое дејствие или активност со кое се загадуваат водите или се испуштаат отпадни води или непреземање на дејствие, со кое се овозможува загадување на водите или испуштање на отпадни води е забрането согласно Законот за водите („Службен весник на РСМ" број 87/08, 6/09, 161/09, 83/10, 51/11, 44/12, 23/13, 163/13, 180/14, 146/15 и 52/16).

Во локалитетот одведувањето на фекалните отпадни води е решено со изведена фекална канализација. Предвидена е изградба на внатрешна канализација, со приклучоци за новопредвидената градба, а воедно предвидена можност за поставување на пречистителна станица за локален третман на отпадните води пред испуштање во реципиент доколку е неопходно.

Од увидот во доставената техничка документација (дадена во електронска форма), и прибавените податоци и информации од Служба за просторен и информативен систем, при Министерството за животна средина и просторно планирање е утврдено дека предметната локација не зафаќа водени текови. Локацијата на предметниот опфат не е во рамки на предвидените акумулации согласно Водостопанската основа од Просторниот План на Република Македонија 2002-2020.

Воедно, ве информираме дека согласно Законот за води (Службен весник на Република Македонија бр. 87/08, 06/09, 161/09, 83/10, 51/11, 44/12, 23/13, 163/13, 180/14, 146/1, 52/2016 и 151/21) при изработка на проектната документација треба да бидат исполнети следните критериуми:

1. Објектите и постројките кои во процесот на производство, преработка, полнење и складирање користат или применуваат опасни материи и супстанции, вклучувајќи и цевководи за транспорт на такви материи и супстанции се градат, поставуваат, работата и одржуваат во согласност со најдобри достапни техники прилагодени на научно –техничкиот развој на начин кој нема да предизвика негативно влијание врз режимот на водите.
2. Да се спроведат сите неопходни технички мерки за спречување на индиректно испуштање на масла и загадувачки материи и супстанции.
3. Во случај на емисија што би можела да влезе директно или индиректно во површински води, подземни води или канализационен систем, правното лице одговорно за работењето на постројката мора веднаш да го информира Министерството за животна средина и просторно планирање, како и да ги преземе сите пропишани мерки за спречување и намалување на негативните последици по животната средина.
4. Потребно е да се предвиди механички и биолошки третман на отпадните води од населени и индустриски места. Квалитетот на испуштената вода во водотекот треба да биде во согласност со Уредбата за категоризација на водотеците, езерата, акумулациите и подземните води и Уредбата за класификација на водите (Сл.весник на Р.М . бр.18/99).

Министерството за животна средина и просторно планирање не може да се произнесе по однос на местоположбата на постоечките или планирани водоводни и канализациони инсталации на планираниот опфат, затоа што не располага со таков вид на податоци и не управува со истите. Според одредбите од Законот за регистрација на подземни и надземните инфраструктурни објекти и придружни инсталации (Сл.Весник на Република Македонија бр.б/12) општините, општините во градот Скопје и градот Скопје се одговорни да водат евиденција и да воспостават Регистар на подземни и надземни инфраструктурни објекти и придружни инсталации, секоја за своето подрачје.

Согласно Законот за води Микистерството за животна средина и просторно планирање издава дозвола за користење на водите и дозвола за испиштање на отпадни води подуслови и на начин утврдени со законот за води.

Мерки за заштита на почвата

При изградбата на предвидените содржини во проектниот опфат да се внимава да не дојде до искористување на земјиштето на начин и обем со кој би се загрозиле неговите природни вредности. За време на градежните активности потребно е да се врши контролирано и внимателно отстранување на површинскиот слој од почвата, ре-употреба на вишокот земјен материјал од ископите, организирано

управување со отпадот. Исто така потребно е да се обезбеди вегетациски покривач на почвата околу новоизградените содржини. Со плановите за хортикултура да се утврдат исклучиво декоративни насади.

Со имплементација на предвидените мерки за управување со отпадот, отпадните води, масти, масла, горива, како и со доследно почитување на законската регулатива, ќе се спречи или намали ризикот од загадување на почвата.

Мерки за заштита од бучава

Во насока на минимизирање на бучавата се препорачува употреба на современа механизација во периодот на изградба на предвидените објекти во проектниот опфат и примена на висококвалитетни изолациски материјали. Изведувачите треба да ги почитуваат роковите за градба дадени од надлежниот орган, правилна организација на градежните активности и почитување на работното време, со цел намалување на вкупното време за градежни активности. Работното време и правила да се воспостават врз основа на потребите за намалување на бучавата.

Дополнително, како мерка за контрола и мониторинг на бучавата, потребно е имплементирање на одредбите од Законот за заштита од бучава во животна средина („Службен весник на РСМ" број 79/07, 124/10, 47/11, 163/13 и 146/15), преку подготовка на стратешка карта за бучава и класификација на територијата на општината според степенот на заштита од бучава.

Мерки за управување со отпадот

Создавачите на отпад се должни во најголема можна мера, да го избегнат создавањето на отпад и да ги намалат штетните влијанија на отпадот врз животната средина, животот и здравјето на луѓето.

Во фазата на изградба неопходно е воспоставување на ефикасен систем за правилно управување со сите видови и количества на отпад што ќе се создадат. При управување со отпадот по претходно извршената селекција, отпадот треба да биде преработен по пат на рециклирање, повторно употребен во истиот или во друг процес за екстракција на секундарните суровини или пак да се искористи како извор на енергија. После соодветниот третман отпадот да се одложи со контролиран транспортен систем на постојната депонија. Создавачот и/или имателот на отпадни материи и емисии ќе ги сноси сите трошоци за санација на евентуално предизвиканите нарушувања во животната средина.

Мерки за заштита на биодиверзитетот

Основен услов за намалување на влијанијата врз флората и фауната е примената на предвидените мерки за правилно управување со просторот, воздухот, водите, почвата, нивоата на бучава и отпадот.

При реализација на активностите на терен да се избегне прекумерно искористување или губење на биолошките ресурси и модификација и фрагментација на природните живеалишта, со цел да се намалат или целосно елиминираат негативните последици врз стабилноста на екосистемите на анализираното подрачје.

5.2 Мерки за заштита и спасување

Со Законот за заштита и спасување („Службен весник на РСМ" број 36/04, 49/04, 86/08, 124/10, 18/11, 41/14, 129/15, 71/16, 106/16 и 83/18) се уредува системот за заштита и спасување на луѓето, животната средина, материјалните добра, природните богатства, животинскиот и растителниот свет и културното наследство од природни непогоди и други несреќи во мир, вонредна состојба и воена состојба во РСМ.

Согласно Законот за заштита и спасување, Законот за управување со кризи („Службен весник на РСМ" број 29/05, 36/11, 41/14, 104/15, 39/16 и 83/18) и Законот за пожарникарството („Службен весник на РСМ" број 67/04, 81/07, 55/13, 158/14, 193/15 и 39/16 и „Службен весник на РСМ" број 152/19), задолжително треба да се применуваат мерките за заштита и спасување.

Заштитата и спасувањето во Републиката се организира како единствен систем за откривање и спечување на настанувањето на последиците од настанатите природни и други несреќи и давање на помош во мир, вонредна состојба и воена состојба.

Заштитата и спасувањето претставува поврзан процес за планирање, програмирање, организирање, раководење, командување, координирање, спроведување, финансирање и надзор за навремена и ефикасна превенција како и подготвување, дејствување и отстранување на причините и последиците од природни непогоди и други несреќи.

Заштитата и спасувањето е работа од јавен интерес.

Заштитата и спасувањето во Републиката ги организираат и спроведуваат државните органи, органите на државната управа, органите на единиците на локалната самоуправа, јавните претпријатија, јавните установи и служби, трговски друштва, здруженија на граѓани, граѓаните и силите за заштита и спасување, на начин уреден со овој закон, прописите донесени врз основа на овој закон, како и нормативите, стандардите и правилата на техничката практика.

Субјектите дадени погоре се должни да организираат заштита и спасување на своите вработени и луѓето затекнати во објектите во моментот на настанување на природната непогода или друга несреќа.

Организацијата на мерките за заштита и спасување опфаќа планирање и подготвување на активности за спроведување на мерките за заштита и спасување.

Спроведувањето на мерките за заштита и спасување од членот 61 на Законот за заштита и спасување, посебно за секоја мерка, со уредба го уредува Владата на РСМ.

Органите на државната управа, органите на единиците на локалната самоуправа, трговските друштва, јавните претпријатија, установите и службите, се должни да ја предвидат и планираат организацијата на спроведувањето на мерките за заштита и спасување и да спроведат мерки кои се во функција на превенцијата.

Во функцијата на превенцијата се следниве мерки и активности:

- изработка на Процена на загрозеност за можни опасности и План за заштита и спасување од проценети опасности,
- вградување на предвидените и планираните мерки за заштита и спасување во редовното планирање и работа,
- уредување на просторот и изградба на објектите, во функција на заштита и спасување
- воспоставување на организација и систем потребни за заштита и спасување,
- обезбедување на материјална база, персонал и други ресурси потребни за извршување на планираната организација.

Методологијата за содржината и начинот на проценувањето на опасностите и планирање на заштитата и спасувањето, како и нормативите и стандардите врз основа на кои се определуваат државните органи и другите правни лица кои се должни да донесат план за заштита и спасување ги утврдува Владата.

Мерките за заштита и спасување задолжително се применуваат:

- при планирањето и уредувањето на просторот и населбите,
- во проектите, за објекти и технолошки процеси наменети за складирање, производство и употреба на опасни материи, нафта и нејзини деривати, енергетски гасови, јавниот сообраќај, црна и обоена металургија, како и за јавна, административна, културна, туристичко - угостителска дејност и
- при изградба на објекти и инфраструктура.

За ефикасна заштита на населението и материјалните добра, граѓаните на Републиката, единиците на локалната самоуправа, трговските друштва, јавните претпријатија, установите задолжително обезбедуваат средства за лична и колективна заштита, материјално-технички средства потребни за спроведување на мерките за заштита и спасување и за силите за заштита и спасување и соодветно обучен персонал.

Една значајна мерка за заштита и спасување која треба да се почитува во функција на превенција и во функција на заштитата и спасувањето е и уредувањето на просторот и изградбата на објектите согласно сите технички прописи за таков вид на градби.

Во Урбанистичкиот проект опфатени се дел од предвидените урбанистичко - технички и хуманитарни мерки за заштита и спасување, согласно намената, согласно член 61 од Законот за заштита и спасување и подзаконските уредби и други правни прописи од оваа проблематика.

Урбанистичко - технички мерки се:

1. Засолнување;

2. Заштита и спасување од поплави;
3. Заштита и спасување од пожари, експлозии и опасни материи;
4. Заштита од неексплодирани убојни и други експлозивни средства;
5. Заштита и спасување од урнатини;
6. Заштита и спасување од техничко-технолошки несреќи;
7. Спасување од сообраќајни несреќи.

Хуманитарни мерки се:

8. Евакуација;
9. Згрижување на загрозеното и настраданото население;
10. Радиолошка, хемиска и биолошка заштита;
11. Прва медицинска помош;
12. Заштита и спасување на животни и производи од животинско потекло;
13. Заштита и спасување на растенија и производи од растително потекло и
14. Асанација на теренот.

При понатамошната изработка со проекти како и при изградба на градбите, мерките за заштита и спасување задолжително треба да се разработуваат детално и истите да се вградат, согласно член 7 од Уредбата за начинот на применување на мерки за заштита и спасување, при планирањето и уредувањето на просторот и населбите, во проектите и при изградба на објектите, како и учество во техничките прегледи („Службен весник на РСМ" број 105/ 05).

Мерките за заштита и спасување се однесуваат на заштита од природни непогоди и други несреќи, во мир и во војна и од воени дејствија.

Природни непогоди се земјотреси, поплави, лизгање на земјиште, снежни лавини и наноси, голомразица, град, суша кои со природни неконтролирани сили ја загрозуваат животната средина, животот и здравјето на луѓето, материјалните добра, животинскиот и растителниот свет и културното наследство.

Други несреќи се настани кои се резултат на одредени превиди и грешки во извршувањето на секојдневните стопански и други активности, како и невнимание при ракување со опасни материи и средства за производство, складирање и транспорт на истите (пожари, големи несреќи во патниот, железничкиот и воздушниот сообраќај, несреќи во рудници, индустриски несреќи предизвикани од експлозии и други техничко - технолошки причини, паѓање на радиоактивни врнежи, прашини и талози, излевање на нафта и нафтени деривати, и други отровни хемикалии, експлозии на гасови, запаливи течности и гасови, како и други отровни хемикалии, експлозии на гасови, запаливи течности и гасови, како и други горливи матери кои со воздухот создаваат експлозивни смеси и други експлозивни материјали од поголем размер).

Дел од природните непогоди и другите несреќи можат да се јават и во границите на проектниот опфат.

Засолнување

Согласно член 62 од Законот за заштита и спасување, засолнувањето опфаќа планирање, изградба и користење на јавните засолништа, одржување и користење на изградените засолништа и на другите заштитни објекти за заштита на населението, материјални добра и културното наследство во Републиката.

Јавните засолништа се планираат согласно со програмата на Владата за мерките за заштита и спасување и програмата на единицата на локалната самоуправа Крива Паланка за мерките за заштита и спасување и истите се вградени во урбанистичките планови.

Начинот на изградба на јавните засолништа и одржувањето и користењето на веќе изградените засолништа и другите заштитни објекти и определување на потребниот број на засолнишни места со Уредба се утврдува од Владата („Службен весник на РСМ" број 80/05).

Организација и спроведувањето на засолнувањето е определено со Уредбата за спроведување на засолнувањето („Службен весник на РСМ" број 93/05).

Обврска за планирање, подготвување на активности за спроведување и спроведување на засолнувањето имаат органите на државната управа, органите на општините, односно градот Скопје, јавните претпријатија, установите и службите и трговските друштва.

На инвеститорите на објекти за кои во Законот со заштита и спасување е утврдена обврска за изградба на засолништа, надлежниот орган на општината односно органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредување на просторот, им го определува потребниот број на засолнишни места, што инвеститорот треба да ги изгради во објектот што го гради или надвор од него, според условите за градење, а врз основа на Мислењето од Дирекцијата за заштита и спасување кое е составен на проектната документација.

Да се реши засолнувањето согласно критериумите од член 62 и 64 од Законот за заштита и спасување-пречистен текст(Сл. Весник на РСМ бр. 93/12).

СогласноПроцената на загрозеностод природни непогоди и други несреќи на опфатот за кој се однесува планската документација, а имајки ги предвид одредбите од Законотза заштита и спасуваше-пречистен текст(Сл. Весник на РСМ бр. 93/12), може да се вградат и други мерки за заштита и спасување.

Исто така, при проектирањето, да се имаат предвид одредбите од Правилникот за мерките за заштита од пожари .експлозии и опасни материи (Сл. Весник на РСМ бр.231/2011), како и обврската при изградба на објекти да се изготвува техничка документација - елаборат за заштита од пожари, експлозии и опасни материи кој е дел од процесот за добивање на одобрение за градење.

Заштита и спасување од поплави, уривање на брани и други атмосферски непогоди

Заштитата и спасувањето од поплави опфаќа регулирање на водотеците, изградба на заштитни објекти, одржување и санирање на оштетените делови на заштитните објекти, набљудување и извидување на состојбите на водотеците и високите брани, заштитните објекти и околината, обележување на висинските коти на плавниот бран, навремено известување и тревожење на населението во загрозеното подрачје, спроведување на евакуација на населението и материјалните добра од загрозеното подрачје, обезбедување на премин и превоз преку вода, спасување на загрозените луѓе на вода и под вода, црпење на водата од поплавените објекти и извлекување на удавените, обезбедување на населението во поплавените подрачја со основните услови

При изработка на планската документација да се предвидат и пропишат мерките за заштита од поплави, уривање на брани и други атмосферски непогоди согласно Законот за заштита и спасување (Сл.весник на РМ бр.36/04, 49/04, 86/08), и другите позитивни прописи со кои е регулирана оваа област.за живот и учество во санирање на последиците предизвикани од поплавата.

Заштита и спасување од пожари, експлозии и опасни материи

При изработка на Основен проект за објектите кои се предвидува да бидат изградени од цврста градба (придружни објекти), треба да се почитуваат пропишаните мерки за заштита од пожари, согласно Законот за заштита и спасување (Сл.весник на РМ бр.36/04, 49/04, 86/08, 18/11 и 93/12), Законот за пожарникарство (Сл.весник на РМ бр.67/04, 81/07, 55/13) и другите позитивни прописи со кои е регулирана оваа област.

Во однос на заштитата од пожари, во наведената документација да се реши и громобранската инсталација, со цел да нема појава на зголемено пожарно оптоварување.

При изработката на Основните проекти предвидени се пропишани мерки за заштита од пожари, согласно член 68 Законот за заштита и спасување и Законот за пожарникарството, како и

Правилникот за мерките за заштита од пожари, експлозии и опасни материи („Службен весник на РСМ" број 231/20), Правилникот за суштинските барања за заштита од

пожар на градежните објекти („Службен весник на РСМ" број 94/09), Правилникот за техничките нормативи за хидрантска мрежа за гаснење на пожари („Службен весник на РСМ" број 26/18), Правилникот за суштинските барања за градежните објекти („Службен весник на РСМ" број 74/06), Правилникот за изборот на видовите и на количините на противпожарните апарати со кои треба да располагаат правните лица и граѓаните, како и за критериумите што треба да ги исполнуваат правните лица кои што вршат сервисен преглед и контролно испитување на противпожарните апарати („Службен весник на РСМ" број 105/05), Правилникот за начинот на определување на места на кои задолжително треба да се наоѓаат уредите и инсталациите за заштита од пожари, другата противпожарна опрема, средствата за гасење на пожари и противпожарните апарати, нивното

одржување во исправна состојба, посебното обележување и достапност за употреба („Службен весник на РСМ" број 74/06 и 76/07) и други позитивни прописи со кои е регулирана оваа проблематика.

Заштитата и спасување од пожари, експлозии и опасни материи опфаќа мерки и активности од нормативен, оперативен, организационен, надзорен, технички, образовен, воспитен и пропаганден карактер.

Заштитата и спасување од пожари, експлозии и опасни материи се планира, организира и спроведува во сите објекти и места со превентивни и оперативни мерки.

Превентивни мерки за заштитата и спасување од пожари, експлозии и опасни материи, се активности кои се планираат и спроведуваат со примена на техничките нормативи при проектирање и изградба на објектите.

Оперативните мерки за заштитата и спасување од пожари, експлозии и опасни материи се активности за откривање, спречување на ширење и гасење на пожари и експлозии, утврдување на причините за настанување на пожари и експлозии, како и давање помош при отстранување на последиците предизвикани од пожари , експлозии и опасни материи.

Органите на државната управа, единиците на локалната самоуправа, трговските друштва, јавните претпријатија, установите и службите, се должни да имаат соодветни уреди и инсталации за заштита од пожари, друга противпожарна опрема, средства за гасење на пожари и противпожарни апарати, според пропишани стандарди.

Од урбанистички аспект противпожарната (ПП) заштита предвидува:

- брз и непречен пристап до градбите;
- градбите се предвидуваат од лесни материјали со помали тежини, со примена на огноотпорни материјали,
- при планирањето е водено сметка за обезбедување на доволни растојанија меѓу градбите,
- со сообраќајното решение и начинот на кој се предвидува изградбата на градбите овозможен е пристап на противпожарно возило од повеќе страни,
- со урбанистичкото решение предвидена е хидрантска мрежа.

Со урбанистичкото решение на овој Урбанистички проект предвидена е надворешна хидрантска мрежа во склад со Правилникот за техничките нормативи за хидрантската мрежа за гаснење на пожари („Службен весник на РСМ" број 26/18).

Предвидената хидрантска мрежа е со прстенест систем на цевководи, со пречник 0100тт, со следниве карактеристики: брзина на водата V = 0,66 (т/sec) и хидраулички загуби од J=0,0045 т/т', а согласно Член 21 од Правилникот за техничките нормативи за хидрантската мрежа за гаснење на пожари („Службен весник на РСМ" број 26/18). На хидрантската мрежа се поставуваат противпожарни хидранти чии приклучни цевководи имаат пречник најмалку 01ООтт. Хидрантите се поставени на меѓусебно растојание не поголемо од 80т. Растојанието на хидрантот од ѕидот на објектот изнесува најмалку 5м. Притисокот во хидрантската мрежа не смее да биде понизок од 2,5 бара.

Внатрешната хидрантска мрежа во објетите ќе се решава во понатамошните фази, при изработка на основни проекти за градбите

Решението на внатрешниот сообраќај овозможува непречено и брзо движење на противпожарните возила. Инсталациите, уредите и постројките треба да се изведат на начин да не претставуваат опасност за предизвикување на пожари и експлозии. Просторот е опслужен од територијалната противпожарната единица на Град Скопје - Ѓорче Петров, која е опремена со противпожарни возила и со обучени лица за дејствување во случај на пожар. Во склоп на сервисните дејности, самиот инвеститор согласно Закон треба да обезбеди потребна противпожарна опрема. Обезбедена е доволна количина на вода за гасење на пожар. Во понатамошната изработка на основни проекти, задолжително да се реши громобранска инсталација со цел да нема појава на зголемено пожарно оптоварување согласно Правилникот за стандарди за заштита на објекти од атмосферски празнења („Службен весник на РСМ" број 101/2000).

Предвидената сообраќајна инфраструктура за пристап е со соодветни квалитетни хоризонтални и вертикални елементи на коловозот и овозможува непречена интервенција на противпожарните возила. Падот на улицата е со мали вредности и е погоден за одвивање сообраќај.

При изработка на планската документација треба да се почитуваат пропишаните мерки за заштита од пожари, согласно Законот за заштита и спасување (Сл. Весник на РСМ бр. 36/04, 49/04, 86/08, 18/11 и 93/12), Законот за пожарникарство (Сл. Весник на РСМ бр 67/04, 81/07, 55/13) и другите позитивни прописи со кои е регулирана оваа област. Да се да се почитуваат пропишаните мерки за заштита од пожари односно ширината на пристапниот пат за ПП возила не смее да биде помала од 5,5метри согласно Правилникот за мерките за заштита од пожари, експлозии и опасни материи (Сл. Весник на РС.М бр.231/2020). Исто така потребно е да се предвидуваат надворешни противпожарни хидранти што одговара на прописите за надворешните противпожарни хидранти во населени места и да се овозможи непрчен пристап за противпожарните возила од најмалку две спротивни страни на објектот. Растојанието на хидрантите од ѕидот на објектот изнесува најмалку 5метри, а најмногу 80метри.

Потребно е да се реши меѓусебно растојание на градбите при проектирањето и изведувањето односно потребното меѓусебно растојание на градбите треба да изнесува 1/3 од вкупната височина на двете градби сметано од котата на терен до котата на венец, но да не е помало од осум метри согласно член 24 од Правилникот за мерките за заштита од пожари, експлозии и опасни материи (Сл. Весник на РСМ бр.231/2011);

Заштита од неексплодирани убојни и други експлозивни средства

Согласно Законот за заштита и спасување, заштитата од неексплодирани убојни и други експлозивни средства опфаќа пребарување на теренот и пронаоѓање, пронаоѓање на неексплодираните убојни средства, обележување и обезбедување на теренот, онеспособување и уништување на сите видови на неексплодирани убојни и други експлозивни средства како и транспорт до определеното и уреденото место за уништување и безбедносни мерки за време на транспортот.

Онеспособување и уништување на сите видови на неексплодирани убојни и други експлозивни средства се врши на местото на пронаоѓање, ако за тоа постојат безбедносни услови.

Поради ова при преземање на активности за градба на објектите потребно е теренот да се испита.

Стандардните оперативни процедури за заштита од неексплодирани убојни и други експлозивни средства ги пропишува директорот на Дирекцијата за заштита и спасување.

Заштита и спасување од урнатини

Заштитата и спасувањето од урнатини согласно член 81 од Законот за заштита и спасување, опфаќа превентивни и оперативни мерки.

Превентивни мерки за заштита и спасување од урнатини се активностите кои се планираат и спроведуваат со просторното и урбанистичкото планирање, како и при изготвување на овој Урбанистички проект и со примена на техничките нормативи при проектирањето на објектите.

Оперативните мерки за заштита и спасување од урнатини се активностите за извидување на урнатините, пронаоѓање на затрупаните, осигурување на конструкцијата на оштетените и поместените делови на објектите заради спречување на дополнително уривање, преземање на мерки за заштита од дополнителни опасности, извлекување на затрупаните, давање на прва медицинска помош и извлекување на материјалните добра.

Заштитата од урнатини, како превентивна мерка, се утврдува во урбанистичките решенија во текот на планирање на просторот, урбанизирање на населбите и изградбата на објектите. Во урбанистичките решенија се утврдува претпоставениот степен на урнатини, нивниот однос према слободните површини и степенот на проодност на собраќајниците. При проектирањето да се води сметка да не се создаваат тесни грла на сообраќајниците и зони на тотални урнатини.

Заштитата од урнатини се обезбедува со изградба на оптимално отпорни објекти согласно сеизмолошката карта на РСМ, кои се изградени со помала количина на градежен материјал и релативно помали тежини.

Заштитата и спасувањето се применува на објекти кои можат да бидат изложени на разни дејства:

- од природни непогоди: земЈотреси, лизгање и одронување на теренот, поплави и др.
- од технички катастрофи: експлозии, последици од неквалитетна градба, дотраени конструкции од објекти, пожари и др.,

- од воени дејства како последица од воздушни напади, артилериско оружје, експлозии и неексплодирани убојни средства и др.

Изложеноста на објектите на дејствија кои предизвикуваат урнатини се утврдува во Процената на загрозеност од природни непогоди и други несреќи.

Во Урбанистичкиот проект е утврден претпоставениот степен на урнатини, нивниот однос према слободните површини и степенот на проодност на сообраќајниците и зоните на тотални урнатини, врз основа на што е изработено планираното решение.

При планирањето да се води сметка да не се создаваат тесни грла на сообраќајниците, зони на тотални урнатини.

Според очекуваните сеизмички интензитети оваа локација се наоѓа во зона на потреси од 9° по МЦС скалата.

Се предвидува асеизмичка градба, како можна превенција, со помала количина на градежен материјал и релативно помали тежини.

Во случај на можни разурнувања, планираното сообраќајно решение обезбедува:

- брза и непречена евакуација на луѓето (нема тесни грла),
- брз пристап на екипите за спасување и нивните специјални возила,
- непречена интервенција во кругот на катастрофата,
- штетите да се сведат на минимум,
- брза санација на последиците.

За инфраструктурната мрежа не се предвидуваат посебни урбанистички мерки од природни катастрофи.

Другите елементи за заштита од земјотреси, како природна катастрофа, да се утврдат со посебниот елаборат за асеизмичка градба во делот на статиката и динамичка анализа на градбите, како составен дел на основните проекти.

Спасување од сообраќајни несреќи

Влезовите во локалитетот, како и во пристапите до сите постојни и новопредвидени граби во комплексот се соодветно решени. Во рамките на самиот комплекс не се очекува голем обем на сообраќај. Оттаму, можноста за сообраќајни несреќи е минимална.

Евакуација

Согласно член 84 и 85 од Законот за заштита и спасување, со евакуацијата се врши планско, организирано и контролирано пресметување на населението, материјалните и културните добра на Републиката, од загрозените во побезбедните подрачја.

Евакуацијата се извршува доколку со други мерки не е можно да се спречат ефектите од природни непогоди и други несреќи.

Згрижување на загрозеното и настраданото население

Згрижување на настрадано и загрозено население е предвидено огласно член 86 од Законот за заштита и спасување. Згрижувањето опфаќа прифаќање, сместување и обезбедување на основните услови за живот на настраданото и загрозеното население.

Радиолошка, хемиска и биолошка заштита

Согласно член 87 од Законот за заштита и спасување, радиолошка, хемиска и биолошка заштита опфаќа мерки и средства за навремено откривање, следење и контрола на опасностите и последиците од несреќи со опасни материи, како и последиците од радиолошко, хемиско и биолошко оружје, преземање на мерки за заштита и отстранување на последиците од нив.

Сопствениците на објекти во кои се произведуваат и складираат опасни материи, сопствениците на транспортни средства, како и сопствениците и корисниците на објектите и уредите кои се намените за јавно снабдување со вода, производство, сообраќај и складирање на животни, лекарства и сточна храна, јавните здравствени служби, како и сопствениците на објекти во кои се врши згрижување и образование на децата, се должни да обезбедат заштитни средства и да ги извршуваат пропишаните мерки за радиолошка, хемиска и биолошка заштита.

Планирањето и подготвувањето на активностите за спроведување на мерката радиолошка, хемиска и биолошка заштита се врши од страна на органите на државната управа, органите на единиците на локалната самоуправа, јавните претпријатија, установи, служби и трговски друштва.

Да се предвидат мерките за радиолошка, хемиска и биолошка заштита. Согласно Процената на загрозеност од природни непогоди и други несреќи на опфатот за кој се однесува Проектот за инфраструктура, а имајќи ги во предвид одредбите од Законот за заштита и спасување-пречистен текст (Сл.весник на РМ бр.93/12), може да се вградат и други мерки за заштита и спасување.

Исто така при проектирањето, да се имаат предвид одредбите од Правилникот за мерки за заштита и спасување од пожари, експлозии и опасни материи (Сл.весник на РМ бр.32/11), како и обврската при изградба на објекти да се изготвува техничка документација – Елаборат за заштита од пожари, експлозии и опасни материи кој е дел од процесот за добивање на одобрение за градење.

Прва медицинска помош

Прва медицинска помош согласно член 88 од Законот за заштита, опфаќа преземање на хигиено - епидемиолошки мерки, укажување на прва медицинска помош со стандардни и прирачни средства на местото на повредувањето-заболувањето, медицинска тријажа на повредените и заболените и транспорт до најблиските здравствени установи.

Потребната организација за спроведување на прва медицинска помош се утврдува во плановите за заштита и спасување.

Временскиот рок за дејствување на возилата за брза помош зависи од оддалеченоста на најблиската болница или поликлиника, која за овој плански опфат во реонот на Поликлиника 8ми Септември, би изнесувал од 25 мин.

Заштита и спасување од свлекување на земјиштето.

Со оглед на конфигурацијата на теренот, не се очекува настанување на свлекување на земјиштето. Сепак, согласно насоките од Дирекцијата за заштита и спасување, во понатамошните фази е препорачано е да се изготви елаборат од извршени геомеханички, геолошки и хидротехнички испитувања.

При изработка на планска документација, со оглед на конфигурацијата на теренот, претпоставува можно настанување на свлекување на земјиштето, потребно е да се изготви елаборат од извршени геомеханички, геолошки и хидролошки испитувања.

5.3 Мерки за обезбедување на пристапност за лица со инвалидност

Составен дел на овој Урбанистички проект се конкретни мерки за создавање на услови за непречено движење на лица со инвалидитет во рамките на проектниот опфат.

За обезбедување на непречено движење на лицата со инвалидитет, сите пешачки површини се планирани со континуирана нивелета без скалести денивелации, со најголем подолжен наклон од 8,33%.

Поставувањето на трајна и времена урбана опрема на јавните пешачки површини не смее да претставува архитектонска бариера и да го попречува или отежнува пешачкиот сообраќај, а особено на лица со инвалидност со колички.

При изработка на основните проекти за градежната парцела, се препорачува примена на одредбите на Правилникот за начинот на обезбедување на непречен пристап, движење (хоризонтално и вертикално), престој и работа на лица со инвалидност до и во градби со јавни и деловни намени, градби со намена домување во станбени згради, како и градби со станбено - деловна намена („Службен весник на РСМ" број 17/15), одредбите на членовите 109 - 123 од Правилникот за стандарди и нормативи за проектирање („Службен весник на РСМ" број 60/12, 29/15, 32/16 и 114/16 и „Службен весник на РСМ" број 211/20), како и одредбите на членовите 188 - 196 од Правилникот за урбанистичко планирање („Службен весник на РСМ" број 225/20, 219/21, 104/22, 99/23, 7/25, 143/25, 241/25, 30/26, 87/26).

5.5 Мерки за заштита на културното наследство

Во рамките на проектниот опфат, нема заштитени добра и добра за кои основано се претпоставува дека претставуваат културно наследство.

Сепак, во склад со одредбите на Член 65 од Законот за заштита на културното наследство („Службен весник на РСМ" број 20/04, 115/07, 18/11, 148/11, 23/13, 137/13, 164/13, 38/14, 44/14, 199/14, 104/15, 154/15, 192/15, 39/16, 11/18, 42/20, 224/24 и 20/19), ако во текот на изведувањето на градежни, земјоделски или други работи се дојде до археолошко наоѓалиште, односно предмети од археолошко значење, изведувачот на работите е должен веднаш, а најдоцна во рок од три дена:

1. Да го пријави откритието во смисла на членот 129 став (2) на овој Законот;
2. Да ги запре работите и да го обезбеди наоѓалиштето од евентуално оштетување и уништување, како и од неовластен пристап и
3. Да ги зачува откриените предмети на местото и во состојбата во која се најдени.

Став (2) од Членот 129 од Законот подробно опишува дека случајното откритие на заштитено добро или на добро за кое основано се претпоставува дека претставува културно наследство се пријавува веднаш и се смета дека е извршено ако пријавата е доставена непосредно на надлежната јавна установа за заштита или до Министерството за внатрешни работи. Доколку пријавата е доставена до Министерството за внатрешни работи, тоа ја доставува пријавата до надлежната јавна установа.

ПРИЛОЗИ КОН ТЕКСТУАЛЕН ДЕЛ

1. Полномошно од нарачателот

2. Имотни листови за земјиштето

3. Податоци и информации од државните органи, институции, установи и правни лица кои вршат јавни услуги